

Sytuacje kryzysowe w szkole.

zestawienie bibliograficzne w wyborze ze zbiorów PBW Filii w Żywcu za lata
2005-2018

Wydawnictwa ciągłe

1. Aspekty prawne sytuacji kryzysowych w szkole / Iwona Kobus. - (Sytuacje kryzysowe w szkole). - Bibliogr. // Dyrektor Szkoły. - 2013, nr 4, dod. "Niezbędnik Dyrektora" s. 72-76
Zawiera: Wypadek ucznia w szkole. Wypadek w pracy. Pożar. Zagrożenie powodziowe. Podejrzana przesyłka w szkole. Działania ograniczające ryzyko
2. Druga strona ryzyka / Krzysztof Ostaszewski. // Remedium. - 2005, nr 2, s. 1-3.
3. Nie zamiatać pod dywan / Aleksandra Denst-Sadura. // Głos Nauczycielski. - 2014, nr 21, s. 16.
4. O potrzebie profesjonalnej profilaktyki w szkole / Grażyna Miłkowska.// Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2006, nr 2, s. 22-30.
Zawiera: Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży. Profilaktyka szkolna.
5. Podstawowe założenia edukacji inkluzyjnej / Tamara Zacharuk.// Opieka - Wychowanie - Terapia. - 2011, nr 3/4, s. 5-10.
Zawiera: Koncepcja edukacji inkluzyjnej. Resocjalizacja w środowisku szkolnym poprzez indywidualne oddziaływania nastawione na tworzenie właściwych warunków funkcjonowania młodzieży z zaburzonym zachowaniem
6. Polecane publikacje dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą / oprac. Magda Wurst.// Remedium. - 2003, nr 12, s. 49.
7. Praca z emocjami rodzica / Karolina Oleksa. // Życie Szkoły. - 2016, nr 6, s. 18-22
8. Profilaktyka pedagogiczna / Sylwia Badora.// W: Profilaktyka i resocjalizacja. - Tarnobrzeg, 2011. - S. 11-30. Żywiec w 57138
9. Profilaktyka szansą dla szkoły / Paulina Szachniuk.// Dyrektor Szkoły. - 2005, nr 7/8, s. 18-19.
Zawiera: Profilaktyka pierwszorzędna - przeciwdziałanie zagrożeniom, wspieranie procesu wychowania oraz identyfikacja osób będących w grupie podwyższonego ryzyka

10. Rola i zadania współczesnej profilaktyki : przyczynek do budowania szkolnych programów profilaktycznych / Kamila Jakubczyk.// Nauczyciel i Szkoła. - 2015, nr 1, s. 285-297.

Zawiera: Omówienie definicji profilaktyki, charakterystyka rodzajów programów profilaktycznych, zróżnicowania ze względu na prowadzone działania oraz wiek odbiorców. Opis idei szkolnego programu profilaktycznego, jego elementów oraz czego należy się wystrzegać podczas tworzenia programu.

11. Zamęt psychiczny to nie zła wola / Renata M. Ilnicka.// Edukacja i Dialog. - 2006, nr 10, s. 9-15.

Dotyczy: Trudności szkolne.

12. Zarządzanie sytuacjami kryzysowymi / Ewa Maksymowska. - (Sytuacje kryzysowe w szkole) // Dyrektor Szkoły. - 2013, nr 4, dod. "Niezbędnik Dyrektora" s. 76-80

Zawiera: Sytuacje kryzysowe w szkole i sposoby ich rozwiązywania.

Polecane materiały z Internetu

1. **Bezpieczeństwo w szkole.** A. Borowa. [online]. [dostęp 25 marzec 2020].
Dostępny: <http://edurada.pl/artykuly/bezpiecze-stwo-w-szkole/>
Omówienie przepisów dotyczących bezpieczeństwa w szkole obowiązujących na dzień 30.04.2013.
2. **Bezpieczna Szkoła – Bezpieczny Uczeń.** Zbiór konspektów [w ramach konkursu]. K. Kołodziejczyk, A. Banasiewicz – Tenerowicz. [online]. [dostęp 25 marzec 2020]Dostępny:
http://tz.zssio.pl/wp-content/uploads/2013/11/Zbior_Konspektow_na_kurs_Bezpieczna_Szkola.pdf
Piąta edycja konkursu, którego celem jest edukacja uczniów oraz poprawa bezpieczeństwa w szkołach. 10 konspektów zajęć jest dostępnych na stronie do wykorzystania przez szkoły biorące udział w konkursie. Tematy zajęć to między innymi: Bezpieczne zachowanie w domu, szkole, na ulicy. Kibole, blockersi, grupy podwórkowe – co robić? Jeśli rozpoznajesz zagrożenie, jak się bronić przed wciągnięciem do „paczki”? Przestrzeganie prawa to obowiązek każdego, także ucznia. Nie jesteś sam.
3. **Co to jest złość? Scenariusz lekcji do przeprowadzenia w klasach I-III.** H. Czermierowski. [online]. [dostęp 25 marzec 2020]. Dostępny:
<http://www.szkolabezprzemocy.pl/76>

Jeden z scenariuszy proponowanych dla szkół podstawowych w ramach akcji „Szkoła bez przemocy”. Celem lekcji jest zrozumienie uczucia złości oraz nabycie umiejętności radzenia sobie ze złością.

4. Jak dochodzi do przemocy. Scenariusz lekcji do przeprowadzenia w klasach IV-VI. H. Czermierowski. [online]. [dostęp 25 marzec 2020].

Dostępny: <http://www.szkolabezprzemocy.pl/78>

Scenariusz zajęć proponowany dla starszych klas szkół podstawowych. Prześladowanie i dokuczanie jako przemoc wobec rówieśników. Praca w grupach, ustalenie klasowych zasad „przeciw przemocy”.

5. Jak pomagać i jak się bronić. Scenariusz lekcji do przeprowadzenia w klasach IV-VI. Czermierowska E. [online]. [dostęp 25 marzec 2020].

Dostępny: <http://www.szkolabezprzemocy.pl/79>

Zajęcia, których celem jest zdobycie praktycznych umiejętności reagowania na agresję skierowaną wobec innych oraz wobec nas. Praca w grupach, konkretne problemy, odgrywania scenek (na stronie także link do zasad odgrywania scenek z dziećmi i młodzieżą).

6. Jak sobie radzić z przemocą i agresją? Scenariusz lekcji do przeprowadzenia w I-III. H. Czermierowski. [online]. [dostęp 25 marzec 2020]. Dostępny: <http://www.szkolabezprzemocy.pl/77>

Jeden z scenariuszy proponowanych dla szkół podstawowych w ramach akcji „Szkoła bez przemocy”. Celem lekcji jest zwiększenie wrażliwości dzieci na cudzą krzywdę. Proponowane są umowy koleżeńskie, zapobiegające agresji i przemocy w klasie/szkole.

7. Jak sobie radzić z przemocą i agresją w naszej szkole? Zajęcia dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych. Czermierowska E. [online]. [dostęp 25 marzec 2020].

Dostępny: <http://www.szkolabezprzemocy.pl/81>

Zajęcia mają na celu zwiększenie empatii młodzieży wobec osób doświadczających przemocy, na przykładzie szkolnych sytuacji. Jednym z zadań jest wypracowanie metod na ograniczenie agresji w szkole.

8. Świat emocji wokół nas. Jak radzić sobie z nieprzyjemnymi uczuciami i agresją (trening kontroli złości). Konspekt zajęć z socjoterapii. Herwart M. [online]. [dostęp 25 marzec 2020]. Dostępny:

<http://www.edukacja.edux.pl/p-6554-konspekt-zajec-z-socjoterapii-swiat-emocji.php>

Konspekt zajęć dla grupy 16-17-latków, polegający na znalezieniu sposobów na radzenie sobie z negatywnymi uczuciami. Zajęcia powinny być prowadzone przez pedagoga szkolnego.

9. Wychowanie i profilaktyka. Procedury interwencyjne w sytuacjach trudnych i kryzysowych - publikacje online dostępne na stronie ORE:

- **BEZPIECZNA SZKOŁA.** Procedury reagowania w przypadku wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń fizycznych w szkole.[online]. [dostęp 25 marzec 2020]. Dostępny: <https://www.ore.edu.pl/2015/03/procedury-interwencyjne-w-sytuacjach-trudnych-i-kryzysowych/>
 - **BEZPIECZNA SZKOŁA.** Zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów. Kompendium wiedzy dla dyrektora szkoły PDF. [online]. [dostęp 25 marzec 2020]. Dostęp: <https://www.ore.edu.pl/2015/03/procedury-interwencyjne-w-sytuacjach-trudnych-i-kryzysowych/>
 - **Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością.** D. Macander. [online]. [dostęp 25 marzec 2020]. Dostępny: <https://www.ore.edu.pl/2015/03/procedury-interwencyjne-w-sytuacjach-trudnych-i-kryzysowych/>
 - **Budowanie strategii antykryzysowej na terenie szkoły/placówki oświatowej.** Oprac. K. Koszewska. [online]. [dostęp 9 października 2017]. Dostępny: <https://www.ore.edu.pl/2015/03/procedury-interwencyjne-w-sytuacjach-trudnych-i-kryzysowych/>
 - Kompendium wiedzy dla dyrektora szkoły. [online]. [dostęp 25 marzec 2020] Dostępny:<https://www.ore.edu.pl/2015/03/procedury-interwencyjne-w-sytuacjach-trudnych-i-kryzysowych/>
 - **Odpowiedzialność za zapewnianie bezpieczeństwa uczniów w kontekście sytuacji kryzysowych.** Oprac. D. Piotrowicz . [online]. [dostęp 25 marzec 2020]. Dostępny: <https://www.ore.edu.pl/2015/03/procedury-interwencyjne-w-sytuacjach-trudnych-i-kryzysowych/>
 - **Wspomaganie szkół w zakresie interwencji kryzysowej : poradnik.** Oprac. K. Ciszewska, S. Żyza.[online]. [dostęp 25 marzec 2020]. Dostępny: https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/phocadownload/EFS/Poradnik-wspomaganie-szkol_w_zakresie_interwencji_K.Ciszewska_S.Zyza.pdf
10. **Zabawy i gry edukacyjne.** Portal Miejskiej Szkoły w Knurowie. [online]. [dostęp 25 marzec 2020]. Dostępny: <http://www.msp7.pl/edugry/k.php>
Zestaw rebusów, krzyżówek do uzupełniania online z hasłami o tematyce zachowania bezpieczeństwa na drodze.
11. **Złość, agresja, przemoc.** Zajęcia dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych. Czerniewska E. [online]. [dostęp 25 marzec 2020]. Dostępny: <http://www.szkolabezprzemocy.pl/80>
Celem zajęć jest uświadomienie uczniom form przemocy szkolnej, poznanie różnicy między złością, agresją i przemocą.

Wybrane akty prawne

- **Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe**
Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo oświatowe
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190001148>
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.** Dz.U. 2015 poz. 1249. [online] [dostęp 6 października 2017]. Dostępny::
<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20150001249>
- **Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich** Dz.U. 2015 poz. 1249. [online] [dostęp 6 października 2017]. Dostępny w www:
<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19820350228>
- **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.** Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485. [online] [dostęp 6 października 2017]. Dostępny w www:
<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20051791485>
- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi** Dz.U. 1982 nr 35 poz. 230. [online] [dostęp 6 października 2017]. Dostępny w www: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19820350230>
- **Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.** Dz.U. 2007 nr 89 poz. 590 . [online] [dostęp 6 października 2017]. Dostępny w www:
<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20070890590>
- **Konwencja o prawach dziecka** .Dz. U. z dnia 23 grudnia 1991 r. [online] [dostęp 6 października 2017]. Dostępny w www:
<https://brpd.gov.pl/konwencja-o-prawach-dziecka>

Maj, 2020 r.

Oprac. Katarzyna Szwed
PBW Filia w Żywcu